

Beleidsregels bijzondere bijstand 2015 Middelburg, Veere en Vlissingen

Burgemeester en wethouders van de gemeente Vlissingen;

Gelet op artikel 35 van de Participatiewet, de Kadernota Armoedebeleid, het Beleidsplan Armoedebeleid Walcheren 2015-2018 en het 'Het klantproces op Walcheren in het sociaal domein: uitgangspunten voor de toegang tot ondersteuning en zorg' (zgn. pentekening, overwegende dat het wenselijk is de beleidsregels met betrekking tot bijzondere bijstand in een afzonderlijke richtlijn bijeen te brengen en gelet op de zorg van het college van burgemeester en wethouders voor een doeltreffende voorlichting aangaande de verlening van bijstand,

BESLUIT:

- vast te stellen de "Beleidsregels Bijzondere bijstand Middelburg, Veere en Vlissingen 2015";
- in te trekken de "Beleidsregels Bijzondere Bijstand Vlissingen" zoals vastgesteld op 22 april 2013;
- in te trekken alle overige afzonderlijk vastgestelde beleidsregels, uitvoeringsvoorschriften en uitvoeringsregels van de gemeente Vlissingen.

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze beleidsregels wordt verstaan onder:

- a. het college: het college van burgemeester en wethouders van de Gemeente Middelburg, Veere en Vlissingen;
- b. de wet: de Participatiewet en de daarop gebaseerde gemeentelijke verordeningen
- c. In deze beleidsregels zijn de begrippen van toepassing zoals vermeld in de Participatiewet en de Algemene wet bestuursrecht;
- d. bijstandsnorm: zoals bedoeld in artikel 20 t/m 24 met uitzondering van artikel 22a en artikel 27 t/m 28 van de Participatiewet;
- e. CZG: collectieve zorgverzekering gemeenten;
- f. draagkracht: het gedeelte van het inkomen en vermogen dat aangewend dient te worden voor bijzondere kosten;
- g. draagkrachtperiode: de periode waarvoor de financiële draagkracht van een belanghebbende wordt vastgesteld;
- h. inkomen: het inkomen zoals bedoeld in artikel 31, lid 1, 2 en 3, artikelen 32 en 33 Participatiewet;
- i. vermogen: het vermogen zoals bedoeld in artikel 34 Participatiewet;
- j. algemene voorziening: aanbod van diensten of activiteiten dat, zonder voorafgaand onderzoek naar de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de gebruikers, toegankelijk is en dat is gericht op het versterken van zelfredzaamheid en participatie, of op opvang;
- k. de eigen verantwoordelijkheid: de mate waarin de belanghebbende zelf verantwoordelijk is voor de bekostiging van zijn kosten, via zijn eigen netwerk, sociale omgeving of andere voorliggende voorzieningen.
- l. Maatwerk: bijzondere bijstand wordt in beginsel op grond van de wettelijke bepalingen en deze beleidsregels vastgesteld, maar in bijzondere individuele omstandigheden van de belanghebbende, zijn omgeving of zijn gezin of kinderen kan de bijstand afwijkend worden vastgesteld indien onverkorte toepassing van wettelijke regels afbreuk doen aan het individuele maatwerk met betrekking tot integrale benadering zoals bedoeld in de Kadernota Armoedebeleid, het Beleidsplan Armoedebeleid Walcheren 2015-2018 en het 'Het klantproces op Walcheren in het sociaal domein: uitgangspunten voor de toegang tot ondersteuning en zorg'.

Artikel 2. Aard van de bijzondere bijstand

Het gaat bij verstrekking van bijzondere bijstand zoals aangegeven in artikel 35 van de Participatiewet om bijstand die wordt verstrekt indien uit bijzondere omstandigheden voortvloeiende noodzakelijke kosten van het bestaan voor de alleenstaande of gezin niet gedekt kunnen worden uit het inkomen, vermogen, voorliggende voorzieningen of draagkracht.

Artikel 3. De wijze en het tijdstip van aanvragen

1. Bijzondere bijstand wordt op aanvraag verstrekt bij Orionis Walcheren. Bijzondere bijstand kan aangevraagd worden met terugwerkende kracht tot maximaal 2 maanden.
2. Van het eerste lid kan worden afgeweken, indien: - de aanvrager redelijkerwijs de aanvraag niet vooraf heeft kunnen indienen; of - indien er andere bijzondere omstandigheden zijn die aanleiding geven om voor de reeds gemaakte kosten bijstand te verstrekken.

Artikel 4. Bijzondere bijstand zonder terugbetalingsverplichting (om niet) of geldlening

1. Voor zover deze beleidsregels niet anders bepalen, wordt de bijzondere bijstand verstrekt als een uitkering zonder terugbetalingsverplichting (om niet).
2. De bijstand wordt verstrekt als de belanghebbende voldoende besef van eigen verantwoordelijkheid heeft getoond en een beroep op eigen netwerk, de sociale omgeving of voorliggende voorzieningen niet mogelijk is geweest.
3. In het geval van tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor het bestaan kan de gevraagde bijstand gedeeltelijk of volledig worden geweigerd of in de vorm van een geldlening worden verstrekt.
4. De bijzondere bijstand wordt in de vorm van een renteloze lening verstrekt in de gevallen die worden genoemd in artikel 48, tweede lid van de Participatiewet.
5. Aan de eigenaar van een door hemzelf of zijn gezin bewoonde woning met bijbehorend erf wordt, rekening houdende met artikel 50 Participatiewet, de bijzondere bijstand verleend in de vorm van een geldlening als de bijzondere bijstand over de periode van één jaar naar verwachting meer bedraagt dan de gehuwdennorm zoals bedoeld in artikel 21, onder b Participatiewet over één maand.
6. Lid 5 is niet van toepassing indien er sprake is van bijzondere bijstand ten behoeve van huishoudelijke hulp voor zover het vermogen gebonden in de door hemzelf of zijn gezin bewoonde woning met bijbehorend erf hoger is dan het vermogen, bedoeld in artikel 34, tweede lid, onderdeel d Participatiewet.

Artikel 5. Algemeen

1. Bijzondere bijstand is in mogelijk als: a geen beroep kan worden gedaan op de eigen reserveringscapaciteit, deze bedraagt 6% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm met inbegrip van toepassing artikel 22a Participatiewet; b een voorliggende voorziening ontbreekt.
2. Bij het vaststellen van het bedrag van de bijzondere noodzakelijke kosten wordt aangesloten bij normbedragen zoals genoemd in artikel 17 van deze beleidsregels.
3. Op de verstrekking van de bijzondere noodzakelijke kosten, worden altijd de kosten die voor een ieder algemeen gebruikelijk zijn in mindering gebracht.

Artikel 6. Uitbetaling

De bijzondere bijstand wordt betaald nadat de betalingsbewijzen of offertes zijn overgelegd. In situaties waarin de belanghebbende het bedrag niet kan voorschieten, wordt in overleg met de belanghebbende rechtstreeks aan de leverancier betaald op basis van een pro forma nota van de betreffende leverancier.

Hoofdstuk 2 Draagkracht bijstand

Artikel 7. De draagkracht

Bijzondere bijstand wordt verleend met inachtneming van de draagkracht van de belanghebbende en zijn gezin.

Artikel 8. Vaststelling van de draagkracht

1. De draagkracht wordt vastgesteld met inachtneming van de middelen zoals bedoeld in paragraaf 3.4 van de Participatiewet; het bepaalde in artikel 4, lid 5 en 6 van deze beleidsregels is eveneens van toepassing;
2. Bij een vast inkomen wordt uitgegaan van het netto maandinkomen (excl. vakantietoeslag) per datum aanvraag. Bij een wisselend inkomen wordt uitgegaan van het gemiddelde inkomen (excl. vakantietoeslag) over de achterliggende drie maanden.
3.
 - a. De draagkracht is nihil bij een inkomen tot € 300 boven de van toepassing zijnde bijstandsnorm voor personen uit de gemeenten Middelburg en Veere; het meerdere boven € 300 dient als draagkracht te worden aangemerkt;

- b. De draagkracht is nihil bij een inkomen tot 110% tot de van toepassing zijnde bijstandsnorm voor personen uit de gemeente Vlissingen; het meerdere boven de 110% dient als draagkracht te worden aangemerkt. Indien het inkomen meer bedraagt dan de genoemde 110% maar belanghebbende heeft extra kosten door woonlasten waarvoor geen of onvoldoende huurtoeslag wordt verstrekt, wordt het gemis aan huurtoeslag op de draagkracht in mindering gebracht. Als er door omstandigheden geen toepassing wordt gegeven aan kwijtschelding gemeentelijke belasting, wordt de te betalen belasting op de draagkracht in mindering gebracht.
- c. Bij het vaststellen van de draagkracht voor jongeren van 18 – 21 jaar wordt toepassing gegeven aan artikel 20 van de Participatiewet en artikel 14 van de deze beleidsregels.
4. Als het inkomen meer bedraagt dan € 300 boven de van toepassing zijnde bijstandsnorm voor de personen uit de gemeenten Middelburg en Veere dan wel tot 110% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm voor personen uit de gemeente Vlissingen, maar de belanghebbende en zijn gezin nemen deel in een schuldhulpverleningstraject, is de draagkracht nihil.
5. De Individuele inkomenstoeslag en Individuele studietoeslag als bedoeld in artikel 36 Participatiewet en de bijdrage volgens het Fonds cultuur, sport en onderwijs van de Walcherse gemeenten wordt voor de vaststelling van de draagkracht niet in aanmerking genomen.
6. De kostendelersnorm is niet van toepassing.

Artikel 9. Draagkrachtperiode

1. De draagkracht in het inkomen wordt eenmalig vastgesteld voor een periode van 12 maanden, vanaf de eerste dag van de maand waarin de aanvraag voor bijzondere bijstand wordt ingediend of waarop de bijstandsverlening betrekking heeft.
2. Voor de vaststelling van de draagkracht als bedoeld in het eerste lid wordt de draagkracht die is vastgesteld per maand toegerekend naar een periode van 12 maanden.
3. In afwijking van lid 1 en 2 wordt voor een belanghebbende met een periodieke bijstandsuitkering de draagkrachtperiode gesteld op de duur dat de belanghebbende een bijstandsuitkering ontvangt.
4. De vastgestelde draagkracht als bedoeld in lid 2 wordt in het geval van incidentele bijzondere bijstand in één keer in mindering gebracht op de verstrekking.
5. In geval van periodieke verlening van bijzondere bijstand wordt de draagkracht gespreid over de maanden waarover de bijzondere bijstand wordt verstrekt en naar evenredigheid in mindering gebracht op de periodieke verstrekking.

Hoofdstuk 3 Verstrekkingen

Artikel 10. Duurzame gebruiksgoederen

1. Voor de noodzakelijke aanschaf en vervanging van duurzame gebruiksgoederen geldt Orionis Walcheren (kredietbankfunctie) als voorliggende voorziening.
2. Indien de belanghebbende niet zelf in de kosten kan voorzien doordat er geen beroep kan worden gedaan op zijn eigen netwerk, de sociale omgeving en voorliggende voorzieningen en een geldlening van de kredietbankfunctie van Orionis Walcheren niet mogelijk is, wordt de bijzondere bijstand in de vorm van een geldlening verstrekt, tenzij deze beleidsregels anders bepalen.
3. De bijzondere bijstand wordt om niet verstrekt zolang er sprake is van een betalingsverplichting op grond van een wettelijke schuldsanering of een minnelijke regeling via een bij de NVVK aangesloten organisatie.
4. Wanneer 36 maanden of langer voorafgaande aan de aanvraag een inkomen wordt ontvangen tot 110% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm, niet zijnde een inkomen op grond van de WSF of WTOS, wordt voor de vervanging van duurzame gebruiksgoederen bijzondere bijstand om niet verstrekt.
5. Een aanvraag voor bijstand voor duurzame gebruiksgoederen moet worden ingediend vóór het tijdstip dat de kosten zijn gemaakt c.q. de nieuwe duurzame gebruiksgoederen zijn aangeschaft.
6. Voor de noodzakelijke aanschaf en of vervanging van duurzame gebruiksgoederen worden kringloopwinkels als passend en toereikend aangemerkt, met uitzondering van duurzame gebruiksgoederen als wasmachine, koelkast en kookfornuis.

Artikel 11. Bijstand voor kosten algemene voorziening

1. De kosten van een algemene voorziening in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning kunnen via de bijzondere bijstand worden vergoed. Deze kosten betreffen huishoudelijke hulp,.

2. a Voor de kosten van huishoudelijke hulp overlegt de aanvrager een offerte waaruit de kosten van huishoudelijke hulp blijkt. Deze offerte komt in samenwerking met Porthos tot stand en is bepalend voor de te verstrekken bijzondere bijstand. Indien de klant zich zonder offerte meldt bij Orionis Walcheren, wordt hij "warm overgedragen" aan Porthos.

b Voor belanghebbenden die op 31 december 2014 al huishoudelijk hulp ontvingen geldt een overgangsregeling waarbij de op 31 december 2014 geldende uren van toepassing zijn. Deze uren kunnen uitsluitend gewijzigd worden op verzoek van de belanghebbende en hiervoor geldt dat de noodzaak van meer uren vastgesteld moet worden op basis van zorgvuldig onderzoek door Porthos;

c Indien aan de belanghebbende bijzondere bijstand is verleend tot 31 maart 2015 en aan deze toekenning geen maximum aantal uren is opgenomen, vindt in 2015 een nader onderzoek door Porthos plaats. De bijzondere bijstand wordt in ieder geval tot en met 31 december 2015 voortgezet. Voor 1 december 2015 wordt de klant geïnformeerd over de omzetting naar de bepalingen zoals opgenomen in lid 1 en 2.
3. De vergoeding is gemaximeerd volgens de "Bijlage financiële richtlijnen voor de uitvoering";
4. Ten aanzien van lid 2 zal de gemeente Vlissingen op basis van de evaluatie huishoudelijke hulp in 2015 een besluit nemen over het van toepassing verklaren van lid 2.

Artikel 12 Bijstand voor kosten chronisch zieken en gehandicapten

1. Chronisch zieken en gehandicapten met een inkomen tot 110% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm hebben kosten vanwege hun ziekte of handicap. Voor deze kosten kan bijzondere bijstand worden verstrekt;
2. Een chronisch zieke of gehandicapte is een belanghebbende die op de datum van aanvraag:
 - a. geïndiceerd is voor voorzieningen op grond van de Wet Langdurige Zorg (Wlz) en of de Zorgverzekeringswet of op een ander wijze kunnen aantonen dat er sprake is van een chronische ziekte of handicap; of
 - b. langer dan een half jaar gebruik maakt van hulpmiddelen en voorzieningen op grond van de WMO; of
 - c. een arbeidsongeschiktheidsuitkering ontvangt naar een arbeidsongeschiktheidspercentage van 80 tot 100%; of
 - d. beschikt over een medische rapportage waaruit blijkt dat er sprake is van een arbeidsongeschiktheid van tenminste 80%;
3. De bijdrage bedraagt € 180,- per persoon per jaar.

Artikel 13. Bijstand bij stapeling kosten

1. Indien een belanghebbende wordt geconfronteerd met een samenloop van eigen bijdragen en kosten die niet op een andere wijze worden vergoed kan, met inachtneming van hetgeen in artikel 8 van deze beleidsregels is bepaald, hiervoor bijzondere bijstand worden verstrekt.
2. De belanghebbende betaalt bij samenloop altijd een minimale eigen bijdrage; deze bijdrage is gelijk aan het bedrag zoals vermeld in artikel 11, lid 2 van de 'Bijlage financiële richtlijnen voor de uitvoering';

Artikel 14. Bijstand aan jongeren

1. Aan de 18- tot 21- jarige noodzakelijk zelfstandig wonende jongere alleenstaande, alleenstaande ouder of gehuwde die geen of onvoldoende beroep kan doen op de ouders voor de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan, kan bijzondere bijstand worden verstrekt.
2. Een jongere zoals bedoeld in het eerste lid kan geen of onvoldoende beroep op de ouders doen onder andere als:
 - a. De ouder of ouders zijn overleden of in het buitenland wonen;
 - b. De jongere buiten het gezinsverband van de ouder of ouders is geplaatst;
 - c. De jongere op de ingangsdatum van de bijstandsverlening 12 maanden of langer zelfstandig woont en in die periode zelfstandig in het levensonderhoud heeft voorzien (niet zijnde Wet Studiefinanciering);
 - d. De ouders van de jongere eveneens zijn aangewezen op een inkomen op bijstandsniveau;
 - e. Er sprake is van een acute crisissituatie, waarin door de jongere zelf geen verandering kan worden gebracht. Hiertoe dient een indicatie te worden gegeven door een hulpverlenende instantie.

3. De algemene bijstand voor een alleenstaande van 18 tot 21 jaar wordt aangevuld tot het normbedrag voor een uitwonende student in het beroepsonderwijs zoals bedoeld in artikel 3.18 van de Wet Studiefinanciering 2000.
4. De algemene bijstand voor een alleenstaande ouder van 18 tot 21 jaar wordt aangevuld tot de bijstandsnorm voor een alleenstaande ouder als bedoeld in artikel 21 van de Participatiewet;
5. De algemene bijstand voor gehuwden, beide partners jonger dan 21 jaar, en geen ten laste komende kinderen hebben, wordt aangevuld tot de norm gehuwden beide jonger dan 21 jaar zonder ten laste komende kinderen en waarvan één van de partners 21 jaar of ouder is (artikel 20, lid 1 onder c);
6. De algemene bijstand voor gehuwden, beide partners jonger dan 21 jaar, en ten laste komende kinderen hebben, wordt aangevuld tot de norm gehuwden met ten laste komende kinderen en waarvan één van de partners 21 jaar of ouder is (artikel 20, lid 2 onder c);
7. De bijstand wordt waar mogelijk met toepassing van de Participatiewet op de ouder(s) verhaald.

Artikel 15. Toeslag alleenstaande ouder

Indien de alleenstaande ouder geen aanspraak kan maken op de zogenaamde alleenstaande ouderkop vanwege het afwijkende partnerbegrip in de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Awir), komt de alleenstaande ouder in aanmerking voor een aanvulling op de norm zoals genoemd in artikel 21 onder Participatiewet. De bijzondere bijstand bedraagt maximaal het bedrag van de alleenstaande ouderkop.

Hoofdstuk 4 Categoriele bijzondere bijstand

Artikel 16. Collectieve zorgverzekering gemeenten (CZG)

1. Het college stelt de Collectieve zorgverzekering gemeenten beschikbaar aan belanghebbenden met een inkomen van maximaal 110% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm niet zijnde een inkomen op grond van de WSF of WTOS.
2. De CZG bestaat uit een basisverzekering en twee aanvullende gemeentepakketten: a. Gemeente Start b. Gemeente Extra Uitgebreid.
3. Voor de premie van deze aanvullende pakketten wordt een gemeentelijke bijdrage verstrekt volgens de "Bijlage financiële gemeentelijke richtlijnen voor de uitvoering";
4. De CZG en aanvullende pakketten worden voor medische kosten als een voorliggende voorziening aangemerkt. Als het college van mening is dat het niet deelnemen aan de CZG een verantwoorde keuze is geweest, kan in afwijking hiervan bijzondere bijstand worden verleend. De maximale vergoeding bedraagt niet meer dan de maximale vergoeding die op basis van de CZG zou worden verstrekt.
5. De premie voor de basis zorgverzekering en het wettelijk eigen risico behoren tot de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan waarvoor geen bijzondere bijstand wordt verleend.

Hoofdstuk 5 Slotbepalingen

Artikel 17. Richtprijzen

Ten aanzien van de kosten voor woninginrichting en de kosten van vervoer wordt verwezen naar de "Bijlage financiële gemeentelijke richtlijnen voor de uitvoering".

Artikel 18. Hardheidsclausule

Het college kan in bijzondere gevallen afwijken van de bepalingen van deze beleidsregels indien de belanghebbende in bijzondere omstandigheden verkeert waardoor toepassing van deze beleidsregels niet tot het beoogde of gewenste doel leidt.

Artikel 19. Overgangsrecht

Indien de nieuwe beleidsregels ten opzichte van de oude beleidsregels tot nadeel van de belanghebbende leidt, wordt een overgangsregeling toegepast.

Artikel 20. Citeerartikel

Deze regeling kan worden aangehaald als "Beleidsregels bijzondere bijstand Middelburg, Veere en Vlissingen 2015".

Artikel 21. Inwerkingtreding

Deze beleidsregels treden in werking per 1 augustus 2015. Met de inwerkingtreding worden de Beleidsregels bijzondere bijstand Vlissingen zoals laatstelijk vastgesteld op 22 april 2013 en in werking getreden per 1 januari 2013 ingetrokken.

Artikel 22. Nadere voorschriften

Orionis Walcheren kan nadere voorschriften vaststellen voor de uitvoering van de bepalingen van deze regeling.

Aldus vastgesteld in de vergadering van burgemeester en wethouders van Vlissingen, gehouden op 14 juli 2015.

Burgemeester en wethouders van Vlissingen.
De secretaris, De burgemeester,

Mr. Drs. Ing. M. van Vliet, A.M. Demmers-van der Geest

Bijlage Financiële richtlijnen voor de uitvoering

De bevoegdheid tot aanpassing van de in deze bijlage genoemde bedragen ligt bij het college van burgemeester en wethouders. De bedragen worden jaarlijks aangepast.

Bedragen volgens artikelen beleidsregels

Artikel 11. Huishoudelijke Hulp

1. De maximale vergoeding bedraagt € 15,00 per uur;
2. Bij de vergoeding wordt rekening gehouden met een eigen bijdrage van € 13,75 per maand voor een alleenstaande en € 19,72 per maand voor gehuwden/alleenstaande ouder.

Artikel 12. Gemeentelijke bijdrage CAV

1. Gemeentelijke bijdrage voor Gemeente Start: € 10,00 per maand;
2. Gemeentelijke bijdrage voor Gemeente Extra Uitgebreid: € 20,00 per maand;
3. Bedragen zijn gebaseerd op 2015 en worden dus jaarlijks aangepast.

Artikel 18. Richtprijzen

Indien verstrekking via de kringloopwinkels als bedoeld in artikel 10 lid 6 niet tot de mogelijkheden behoort, gelden de volgende bepalingen;

1. De hoogte van de te verstrekken bijzondere bijstand volgens artikel 10 wordt bepaald aan de hand van de richtprijzen zoals vermeld in de Nibud-prijzengids.
2. In afwijking van lid 1 worden de kosten van vervoer en de kosten van complete woninginrichting als volgt bepaald: a. voor de kosten van vervoer zijn de richtlijnen van de CVZ-norm en het tarief van de belastingdienst bepalend; b. voor de kosten van woninginrichting is bepalend de geïndexeerde prijzengids van Divosa 1998.
3. Als een belanghebbende nog wel een deel van de inventaris heeft, wordt beoordeeld welke noodzaak er is om bijstand te verlenen in de benodigde inventaris.

Toelichting bij de Beleidsregels bijzondere bijstand 2015

Algemeen

In 2014 hebben de Walcherse gemeenteraden de Kadernota Armoedebeleid en het Beleidsplan Armoedebeleid Walcheren 2015 -2018 vastgesteld. In de kadernota en het beleidsplan zijn de visie, kaders en uitgangspunten van het armoedebeleid vastgelegd. Tevens is hierin het klantproces volgens de "pentekening" opgenomen. Bij vaststelling van het beleidsplan is besloten dat het beleid nog uitgewerkt zou worden in juridische beleidsregels. Het beleid van bijzondere bijstand maakt deel uit van het armoedebeleid en als zodanig dus ook van het vastgestelde beleidsplan en de kadernota.

Het beleidsplan over het armoedebeleid benadrukt de nauwe samenwerking tussen Orionis Walcheren en Porthos als uitvoerders van beleid binnen het sociaal domein. Het gaat over de integrale benadering van burger middels principe van één gezin - één plan en hierbij spelen de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Participatiewet met de bijzondere bijstand en regelingen voor de inwoners met een laag inkomen een belangrijke rol. Doel is een integraal sociaal beleid dat aansluit bij de lokale omstandigheden. "Stip op de horizon" is uiteindelijk één organisatie voor de ondersteuning van onze inwoners. De ondersteuning om inwoners zo lang mogelijk in hun eigen leefomgeving te kunnen laten blijven. Daarnaast worden mensen met arbeidsvermogen naar de arbeidsmarkt indien zij tot de doelgroep van de Participatiewet behoren. Met de genoemde wetten kunnen de gemeenten maatwerk voor hun inwoners verrichten en deze wetten kunnen dan in onderlinge samenhang worden toegepast. In de praktische uitvoering zal dit ook vaak resulteren in contacten tussen de uitvoeringsorganisaties om het juiste maatwerk te kunnen bieden. Het aanwenden van eigen verantwoordelijkheid en eigen netwerk is van groot belang hierbij. Het gaat er om dat mensen, met de nodige ondersteuning, meer zelf kunnen gaan doen (in eigen kracht zetten).

De beleidsregels bijzondere bijstand kunnen hiertoe een bijdrage geven. Daarom is er ook voor gekozen om vooraf niet teveel kostensoorten te benoemen en te bepalen wanneer en in welke mate vergoeding verstrekt kan worden. Een beperkt aantal kostensoorten is wel vermeld om meer duidelijkheid te geven. Voor het overige komt het aan op het verrichten van individueel maatwerk. Om welke kosten het gaat hangt immers af van de individuele omstandigheden. Dit betekent niet dat kosten, die eerder wel in beleidsregels bijzondere bijstand waren opgenomen, niet meer vergoed worden. Integendeel, voorkomen moet worden dat mensen onwetend zijn over bijzondere bijstand voor extra kosten. Bij de uitvoeringsorganisatie en in de voorlichting zal gecommuniceerd worden dat het om zeer uiteenlopende kosten kan gaan.

Artikel 1. Begripsbepalingen

Begrippen die in de Participatiewet zijn gedefinieerd hebben in deze beleidsregels dezelfde betekenis. Ten aanzien van een aantal andere begrippen is in deze beleidsregel een definitie gegeven. Het gaat dan vooral om de begrippen algemene voorziening, eigen verantwoordelijkheid en maatwerk. Hier ligt ook een duidelijk link met de Wmo waarbij nauwe samenwerking tussen beide uitvoeringsorganisaties Orionis Walcheren en Porthos noodzakelijk is. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat inwoners telkens doorverwezen worden naar het volgende "loket".

Eén van de belangrijkste bepalingen van de beleidsregels bijzondere bijstand staat in dit artikel vermeld onder sub k: " de eigen verantwoordelijkheid". Daarin is vastgelegd dat de belanghebbende een eigen verantwoordelijkheid heeft, d.w.z. de mate waarin hij zelf verantwoordelijk is voor bekostiging van zijn bestaanskosten. Nieuw is dat bijzondere bijstand mogelijk wordt als er geen beroep kan worden gedaan op het eigen netwerk en de sociale omgeving. Een beroep doen op voorliggende voorzieningen bestond al langer in de bijstandswetgeving. Het uitgangspunt van de Kanteling zoals verwoord in de door de Walcherse gemeenten vastgestelde Kadernota armoedebeleid en de Beleidsnota Armoedebeleid Walcheren is de eigen verantwoordelijkheid van burgers om hun eigen kracht in te zetten voor zelfredzaamheid en participatie. Dat kan met behulp van familie, vrienden en burens. Waar kan het netwerk ondersteuning bieden. Voorkomen moet worden dat burgers niet meer mee kunnen doen. Daarom zal ook individueel maatwerk voorop moeten staan. Ook de Participatiewet gaat uit van individueel maatwerk en gemeenten mogen dit zelf invullen. Het gaat er om dat in een gesprek met de burger de vraagverheldering tot stand komt; wat is nodig en vervolgens wordt gekeken naar mogelijke oplossingen met daarin ook de eigen inbreng van deze burger (ontwikkelen van eigen kracht en verantwoordelijkheid). Het kan hierbij zowel om materiële als immateriële zaken gaan. Als blijkt dat een goedkopere en adequate oplossing gevonden kan worden via eigen netwerk of sociale omgeving, kan dat als overweging meegenomen worden. Mocht blijken dat deze mogelijkheden er niet zijn of in onvoldoende mate, dan wel voor de desbetreffende persoon/gezin dit niet de meest gewenste oplossing is, wordt alsnog bijzondere bijstand verstrekt. Dat is namelijk de essentie van het nieuwe beleid. Het gaat er om dat het gedachtegoed van het beleidsplan armoedebeleid, namelijk de kanteling volgens de beginselen van

de Wet maatschappelijke ondersteuning, ook hier worden gevolgd. Uiteraard vergt dit wel een uiterst zorgvuldige en goed overwogen beoordeling.

Artikel 2. Aard van de bijzondere bijstand

Door bijzondere omstandigheden kan het voorkomen dat in het individuele geval de uitkeringsnorm of

het inkomen niet (volledig) toereikend is te voorziening in bepaalde bijzondere noodzakelijke kosten. Voor zover de belanghebbende geen beroep kan doen op een voorliggende voorziening en de betreffende uitgaven noodzakelijk zijn en ook niet uit de eigen middelen kunnen worden voldaan, kan bijzondere bijstand worden verleend. Het maatwerkprincipe geldt.

Uit de bijzondere individuele omstandigheden moet de noodzaak van de kosten blijken en gelet op elke specifieke situatie moet een zorgvuldige afweging worden gemaakt, rekening houdend met de individuele omstandigheden van het gezin/ belanghebbende.

Artikel 3. De wijze en het tijdstip van aanvragen

Uitgangspunt is dat kosten niet vergoed worden indien deze zijn gemaakt voordat de bijstandsaanvraag is ingediend. In individuele omstandigheden kan hiervan worden afgeweken. De aanvraagprocedure verloopt via de uitvoeringsorganisatie Orionis Walcheren en deze organisatie stelt de procedure vast.

Artikel 4. Bijzondere bijstand om niet of geldlening

In dit artikel wordt beschreven dat bijzondere bijstand in beginsel om niet wordt verstrekt.

Uitzonderingen hierop staan in dit artikel vermeld dan wel in het artikel waarop de verstrekking betrekking heeft. Het gaat er om dat voor kleine bedragen en er is sprake van vermogen in een eigen woning niet wordt overgegaan tot leenbijstand. Ook in situaties van huishoudelijke hulp wordt een uitzondering gemaakt, omdat vooral bij ouderen huishoudelijke hulp zal voorkomen. Wanneer deze groep is aangewezen op een minimum inkomen en er is sprake van vermogen in de eigen woning, dient het vermogen in de woning liquide gemaakt te worden. Dit is gelet op aard en doel en de individuele situatie van de oudere niet gewenst.

In lid 2 wordt nog eens de eigen verantwoordelijkheid van de belanghebbende benadrukt. Het gaat er om dat de belanghebbende zelf naar oplossingen zoekt, zo nodig met ondersteuning van het eigen netwerk. Dit kan betekenen dat de oplossing niet wordt gevonden via de bijzondere bijstand, maar dat op andere wijze een adequate en toereikende oplossing tot stand komt. Als blijkt dat het beroep doen op het eigen netwerk of een voorliggende voorziening niet of in onvoldoende mate mogelijk is, kan bijzondere bijstand worden verstrekt.

Artikel 5. Algemeen

De eigen verantwoordelijkheid heeft in de bijstandswetgeving altijd centraal gestaan. Zo is dat ook in de Participatiewet geregeld. Vandaar ook hier de benadrukking van de voorliggende voorziening, noodzakelijkheid van de kosten en de eigen verantwoordelijkheid, zoals het zelf reserveren voor de kosten en het eigen netwerk, waarover in artikel 1 onder k uitvoerig is ingegaan..

Voor een aantal kosten wordt aangesloten bij de bedragen volgens de bijlage financiële richtlijnen. Tot slot bepaalt lid 3 dat niet in alle gevallen de volledige kosten worden vergoed, omdat tot op zeker niveau kosten algemeen gebruikelijk zijn. Dit wil zeggen dat een ieder deze kosten moet betalen vanwege de algemene aard. Voor zover de kosten uitstijgen boven het van wat algemeen gebruikelijk is, kan bijzondere bijstand worden verstrekt.

Artikel 6. Uitbetaling

Om uniformiteit te bewaren is in dit artikel beschreven op welke wijze de betaling plaatsvindt.

Artikel 7. Draagkracht

Voor de verlening van bijzondere bijstand is het geen vereiste dat men algemene bijstand volgens de Participatiewet ontvangt. Ook personen met een andere uitkering of een laag inkomen kunnen een beroep

doen op de bijzondere bijstand. Bepalend is de draagkracht van de belanghebbende en zijn gezin. Is er sprake van geen of slechts een beperkte draagkracht, dan kan aanspraak op bijzondere bijstand voor specifieke kosten bestaan.

Deze kosten moeten dan niet uit het reguliere inkomen of de bijstand bestreden kunnen worden. De bijzondere noodzakelijke kosten moeten de draagkracht te boven gaan.

Artikel 8. Vaststelling van de draagkracht

In dit artikel komt het verschil in vaststelling van het beleid door de Walcherse gemeenten ten aanzien van de draagkracht naar voren. Bewust hebben de gemeenten hierin een eigen afweging gemaakt. Dit is in het Beleidsplan Armoedebeleid Walcheren 2015-2018 beschreven. Voor de gemeenten Middelburg en Veere geldt dat er geen draagkracht is indien bij een inkomen tot € 300 boven de van toepassing zijnde bijstandsnorm. Dit laat enige ruimte voor extra uitgaven. Gemeente Vlissingen heeft deze grens neergelegd bij 110% van de van toepassing zijnde norm. In beide gevallen dient het meerdere als draagkracht te worden aangemerkt, waardoor in een aantal situaties in meer of mindere mate alsnog sprake kan zijn van bijzondere bijstand. In Vlissingse situaties wordt – indien er geen of onvoldoende huurtoeslag wordt verstrekt – hiermee rekening gehouden bij de draagkrachtvaststelling. Dit geldt ook voor het gemis aan kwijtschelding gemeentelijke belastingen.

De middelen en het vermogen, zoals genoemd in de artikelen 31 tot en met 34 van de Participatiewet worden tot de aanwezige draagkracht gerekend. Het vermogen, voor zover dat het de grens van het vrij te laten vermogen niet te boven gaat, wordt buiten beschouwing gelaten. Het meerdere vermogen op grond van artikel 34 lid 3 van de wet dient eerst aangewend te worden voor de betaling van de bijzondere noodzakelijke kosten. Voor kleine bedragen en voor huishoudelijke hulp wordt een uitzondering gemaakt zoals vermeld in artikel 4 in lid 5 en 6. De individuele inkomenstoelag vormt een aanvulling op het sociaal minimum. Daarom wordt het redelijk geacht om deze toeslag niet mee te nemen in de draagkracht van de belanghebbende.

Verder is het al dan niet toepassen van de kostendelersnorm bij bijzondere bijstand ook van belang. De gemeenten hebben beleidsvrijheid voor het al dan niet toepassen ervan, zoals het vaststellen van de draagkracht tot de gemeentelijke beleidsvrijheid behoort. Op Walcheren wordt gekozen om deze kostendelersnorm niet toe te passen behalve in gevallen waarin sprake is van vervanging duurzame gebruiksgoederen. Kostendelersnorm is van toepassing op algemeen noodzakelijke kosten van bestaan, zoals huur, energie en voeding, die met anderen gedeeld kunnen worden. Bij bijzondere bijstand is sprake van kosten die uit bijzondere individuele omstandigheden voortkomen en die in het concrete geval als noodzakelijk worden aangemerkt. Hier moet worden uitgegaan van individuele bijzondere omstandigheden. Daarom is de kostendelersnorm niet van toepassing.

Bij het beoordelen van de draagkracht wordt uitgegaan van het maandinkomen exclusief vakantiegeld tegenover de bijstandsnorm inclusief vakantiegeld.

Tot slot moet bijzondere bijstand mogelijk zijn voor hogere inkomens, maar dit inkomen wordt groten-deels aangewend ten behoeve van schuldhulpverlening, waardoor het gezin of belanghebbende alsnog op een minimum inkomen is aangewezen.

Artikel 9. Draagkrachtperiode

Bij het vaststellen van de draagkracht voor incidentele bijzondere bijstand dient de draagkracht op basis van 12 maanden te worden berekend. Deze draagkracht wordt vervolgens in mindering gebracht op de kosten van de verstrekking.

Bij het vaststellen van de draagkracht ten behoeve van een aanvraag voor periodieke bijzondere bijstand dient de draagkracht per maand te worden berekend. Deze wordt afgestemd op het aantal maanden waarop de verstrekking betrekking heeft. Vervolgens wordt deze draagkracht maandelijks in mindering gebracht op de kosten van de verstrekking. Indien een bijstandsuitkering wordt ontvangen is het duidelijk dat de draagkracht dan nihil is en er dus geen draagkrachtberekening noodzakelijk is.

Artikel 10. Duurzame Gebruiksgoederen

In het algemeen behoren duurzame gebruiksgoederen tot de algemene kosten van bestaan. Hiervoor moet gereserveerd worden uit het ter beschikking staande inkomen. Andere mogelijkheid is gespreide betaling via een lening van Orionis Walcheren (kredietbank). Als dit niet mogelijk is, kan een renteloze lening via Orionis Walcheren worden verstrekt. Zolang er een betalingsverplichting is op grond van een

wettelijke schuldsanering of een minnelijke regeling via een bij de NVVK aangesloten organisatie, kan bijstand om niet worden verstrekt. Reden hiervoor is dat er geen afzonderlijke lening en aflossingscapaciteit mogelijk is.

Indien het gezin/belanghebbende minimaal 36 maanden voorafgaande aan de aanvraag over een inkomen beschikt dat niet meer bedraagt dan 110% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm wordt bijzondere bijstand om niet verstrekt indien het betreft vervanging van duurzame gebruiksgoederen. Uitgangspunt is dat er geen reserveringsruimte aanwezig is indien men 36 maanden of langer aangewezen is aangewezen op bovenvermeld inkomen. Deze bepaling geldt uitsluitend bij vervanging van duurzame gebruiksgoederen en geldt niet voor personen die een inkomen ontvangen volgens de WSF en WTOS. Bij aanschaf van duurzame gebruiksgoederen is een geldlening van toepassing tenzij individuele omstandigheden dit in de weg staan. Een zorgvuldige afweging en onderbouwing is hiervoor noodzakelijk.

Er is geen beperking ten aanzien van kringloopwinkels, dus alle kringloopwinkels zijn van toepassing.

Bij de beoordeling van deze bepaling is ook artikel 1 onder j en k en artikel 4 lid 2 van toepassing.

De oude regeling duurzame gebruiksgoederen, voor zover deze nog van toepassing is in de Walcherse gemeenten, komt hiermee te vervallen.

Artikel 11. Bijstand voor kosten algemene voorziening

Per 1 januari 2015 hebben de Walcherse gemeenten in een groot aantal gevallen de vergoeding voor huishoudelijke hulp beëindigd. Reden hiervoor is dat in veel gevallen huishoudelijke hulp aangemerkt kan worden als een algemene voorziening. Mensen die regisserend vermogen hebben kunnen dit zelf regelen en betalen. Het sociaal netwerk wordt hierin betrokken. Niet in alle gevallen kunnen mensen de kosten hiervan uit eigen middelen voldoen. Daarom is bijzondere bijstand mogelijk.

De gemeente Vlissingen gaat vooralsnog uit van eigen financiering in plaats van bijzondere bijstand. Op basis van de evaluatie huishoudelijke hulp in 2015 neemt Vlissingen een besluit over de toepassing van de regeling. De tijdelijke regeling Huishoudelijke Hulp Toelage (HHT) zal, als dat voor de belanghebbende een goedkopere oplossing biedt, voorliggend zijn op de bijzondere bijstand, tenzij individuele omstandigheden uitwijzen dat hier van afgeweken moet worden. Dat kan het geval zijn wanneer de belanghebbende "over moet stappen" op een andere zorgverlener.

In deze bepaling is onderscheid gemaakt van een oude situatie, dus voor personen die op 31 januari al huishoudelijke hulp ontvingen, en van een nieuwe situatie, d.w.z. personen die per 1 januari 2015 een nieuwe aanvraag bijzondere bijstand voor huishoudelijke hulp indienen.

Overgangsregeling klanten die op 31 december 2014 Huishoudelijke hulp hadden

Voor de bestaande klanten die op 31 december 2014 huishoudelijke hulp hadden en recht hebben op bijzondere bijstand wordt deze bijstand voortgezet. In 2015 vindt een onderzoek plaats naar omzetting volgens de nieuwe werkwijze. Vóór 1 december 2015 worden alle personen die onder de overgangsregeling vallen hierover geïnformeerd. De bijzondere bijstand wordt in ieder geval op basis van het aantal uren zoals bekend op 31 december 2014 voortgezet.

Nieuwe situatie per 1 januari 2015

Huishoudelijke hulp is in beginsel een algemene voorziening. Dit betekent dat de klant zelf dient te voorzien in huishoudelijke hulp en deze ook zelf moet betalen. Dit wordt anders als de klant deze hulp niet zelf kan betalen. Voor huishoudelijk hulp meldt de klant zich altijd bij Porthos. Indien de klant zich eerst meldt bij Orionis Walcheren voor bijzondere bijstand wordt de klant door Orionis "warm overgedragen" aan Porthos. Mocht de klant wel regisserend vermogen hebben maar onvoldoende financiële middelen dan kan de klant zelf of op verwijzing van Porthos een offerte vragen voor huishoudelijke hulp bij een zorgaanbieder. Na deze offerte meldt de klant zich voor een toets bij Porthos en na een lichte toets wordt de klant bij noodzaak bijzondere bijstand "warm" overgedragen aan Orionis Walcheren (is noodzaak aanwezig en is offerte passend). Vervolgens wordt de bijzondere bijstand vastgesteld. Porthos en Orionis Walcheren hebben afspraken gemaakt over de huishoudelijke hulp in vorm van een werkproces.

Artikel 12 Bijstand voor extra kosten chronisch zieken en gehandicapten

Bij het voldoen aan de criteria wordt een bedrag beschikbaar gesteld zoals vermeld in dit artikel.

Artikel 13 Bijstand bij stapelingseffecten

Van belang is dat inwoners geconfronteerd kunnen worden met kosten als gevolg van meerdere eigen bijdragen en deze stapeling van bijdragen een ongewenst effect kunnen hebben op de bestedingsruimte van het inkomen. In die gevallen zal beoordeeld worden of bijzondere bijstand mogelijk en noodzakelijk is. Dit vergt een zorgvuldig onderzoek in het individuele geval. Uit dit onderzoek moet blijken of er zich een situatie voordoet waarbij geconstateerd moet worden dat de belanghebbende en zijn gezin voor onevenredig hoge kosten komt te staan die niet uit het eigen inkomen en vermogen gedekt kunnen worden. Een besluit dient goed beargumenteerd en onderbouwd te zijn op de individuele situatie.

Artikel 14 Bijstand aan jongeren

Primair moet een beroep worden gedaan op de onderhoudsverplichting van de ouders. Het college onderzoekt in hoeverre de ouder(s) aan deze onderhoudsverplichting kan/kunnen voldoen. In dit artikel zijn de omstandigheden vermeld die een uitzondering op de onderhoudsplicht rechtvaardigen. Uiteraard dient er een noodzaak aanwezig te zijn om zelfstandig te wonen. Dit dient in de beoordeling meegenomen te worden. Voor 2015 gelden de volgende bedragen:

Lid 3: Dit is € 701,42 minus € 237,16 = € 464,26

Lid 4: Dit is € 960,83 minus € 237,16 = € 723,66

Lid 5: Dit is € 923,47 minus € 474,32 = € 449,15;

Lid 6: € 1197,99 minus € 748,84 = € 449,15.

De bedragen worden aangepast overeenkomstig de wijziging van de norm Participatiewet.

In de artikelen 41 en 44 van de Participatiewet is geregeld dat jongeren tot 27 jaar een wachttijd hebben van vier weken voordat zij een uitkering kunnen aanvragen voor algemene bijstand voor levensonderhoud. De jongere dient in deze vier weken zelf op zoek te gaan naar werk en/of opleiding. Voor bijzondere bijstand voor levensonderhoud is, analoog aan de wettelijke bepalingen, in deze beleidsregel een vergelijkbare regeling opgenomen.

Artikel 15 Toeslag alleenstaande ouder

Met ingang van 1 januari 2015 kent de bijstandswet twee normen; norm alleenstaande en norm gehuwden. De norm alleenstaande ouder is komen te vervallen en aanvullende inkomensondersteuning voor levensonderhoud voor de alleenstaande ouder vindt plaats via verhoging van het kindgebonden budget via de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Awir), dit is de zogenaamde alleenstaande ouderkop (ALO-kop).

Een aantal alleenstaande ouders kan geen aanspraak maken op deze ALO-kop vanwege het afwijkende partnerbegrip in de Awir. Het gaat dan bijvoorbeeld om de alleenstaande ouder die samenwoont met vader of moeder of alleenstaande ouders waarbij de partner in het buitenland of detentie verblijft. Dit artikel regelt dat de alleenstaande ouder die hier geen aanspraak op kan maken (tijdelijk) via bijzondere bijstand gecompenseerd kan worden voor het gemis aan deze middelen, die bestemd zijn voor levensonderhoud.

Artikel 16. Collectieve Zorgverzekering Gemeenten (CZG)

Het college stelt voor inwoners met een inkomen tot 110% van het sociaal minimum een aanvullende collectieve zorgverzekering beschikbaar. Deze aanvullende verzekering bestaat uit twee pakketten. De belanghebbenden kunnen kiezen uit een startpakket en een extra uitgebreid pakket. Het startpakket biedt een aantal extra's voor mensen met weinig zorgbehoeften, maar het extra uitgebreid pakket biedt daarentegen meer voor mensen met hogere zorgbehoeften. Dit zullen doorgaans de mensen zijn die voorheen een beroep deden op de Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten. Doelstelling is om inwoners in een betere verzekeringspositie te krijgen. Zij hebben dan een directe relatie met de zorgverzekeraar en zullen voor de desbetreffende kosten geen beroep meer doen op bijzondere bijstand. Om dit te stimuleren, wordt een premie aan de doelgroep beschikbaar gesteld. Door het inhouden van de premie op de bijstandsuitkering kan er geen schuldenproblematiek ontstaan ten aanzien van de premiebetaling. Doordat meerdere aanvragen voor medische kosten via deze aanvullende collectieve verzekering tot stand komt, vermindert dit het aantal aanvragen bijzondere bijstand. Het vermindert daarmee ook de administratieve lastendruk van Orionis Walcheren. De gemeente heeft via Orionis Walcheren een overeenkomst met de zorgverzekeraar gesloten.

Artikel 17. Richtprijzen

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 18. Hardheidsclausule

Bij dringende redenen of bijzondere omstandigheden kan het college afwijken van de beleidsregels. Een slechte financiële situatie van de belanghebbende is op zichzelf geen dringende reden. Een en

ander is een individuele afweging ter beoordeling van het college.

Artikel 19. Overgangsrecht

Het overgangsrecht wordt op basis van maatwerk toegepast. Hierbij vindt een afweging plaats van een redelijke termijn en waarbij de hoogte van het bedrag in het kader van overgangsrecht afhankelijk is van de hoogte van de verstrekte bijstand. Dit vereist een zorgvuldige afweging en goede argumentatie.

Artikel 20. Citeerartikel

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 21. Inwerkingtreding

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 22. Bekendmaking

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.